

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Fejlesztési Bizottság

2009/0038(CNS)

29.7.2009

VÉLEMÉNYTERVEZET

a Fejlesztési Bizottság részéről

a Halászati Bizottság részére

az Európai Közösség és a Guineai Köztársaság közötti halászati partnerségi megállapodás megkötéséről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM)2009/0120 – C7-0003/2009 – 2009/0038(CNS))

A vélemény előadója: Eva Joly

PA_Legam

RÖVID INDOKOLÁS

Az Európai Közösséget létrehozó szerződés 178. cikke megállapítja, hogy „az Unió azon politikáinak végrehajtásakor, amelyek hatással lehetnek a fejlődő országokra, figyelembe veszi a fejlesztési együttműködés célkitűzéseit”. Ennek tükrében a Fejlesztési Bizottságnak értékelnie kell a Közösség halászati külpolitikáját, ahogyan azt az Európai Parlament „A politikák fejlesztési célú koherenciájáról és egyes biológiai természeti erőforrások EU általi kiaknázásának a fejlesztésre gyakorolt hatásáról Nyugat-Afrikában” című állásfoglalása¹ részletezi. Ilyen értelemben a Guineai Köztársasággal kötendő halászati partnerségi megállapodás nem tekinthető fejlesztési eszköznek, mert elsődleges célja nem a guineai társadalom fejlesztésének elősegítése, hanem az, hogy az EU halászfloattái támogatás mellett juthassanak be Guinea vizeire. A Bizottság mindig is világosan értésre adta, hogy ezeket a megállapodásokat kereskedelmi természetűeknek tekinti.

Az EU halászati külpolitikáját széles körben érő bírálatokra adott válaszként a halászati partnerségi megállapodások feltételei jobbak lettek a 2004 előtti halászati megállapodásokénál:

- minden megállapodást külön értékelnek, noha ezek az értékelések nyilvánosan nem érhetők el;
- kizárólagossági záradék teszi lehetetlenné a magánmegállapodásokat;
- a pénz felhasználásának nyomon követése javult, noha e változások valódi hatását ki kell értékelni.

Az illegális, nem bejelentett és szabályozatlan halászatról és a közösségi vizeken kívüli halászati engedélyekről a közelmúltban elfogadott rendeleteknek köszönhetően a Bizottságnak további eszközei vannak annak biztosítására, hogy az uniós zászló alatti hajók betartsák a szabályokat. Az EU megállapodásokkal összefüggő megoldásai általánosságban véve javultak a Guineával korábban kötött megállapodás körüli tárgyalások idejéhez képest.

A Guineai Köztársasággal a 2009–2012-es időszakra kötött halászati partnerségi megállapodás

Halászati lehetőségek:

Az új jegyzőkönyv 40 uniós hajó számára engedélyezi a tonhalhalászatot Guinea kizárólagos gazdasági övezetében. A kifogható tonhalmennyiség nincs korlátozva, de az EU-nak 325 000 eurót kell előre fizetnie, ami 5000 tonnás halászsákmányt fedez. Ha az uniós hajók még többet kifognak, további összegeket kell fizetni. A korábbi megállapodás lehetővé tette a garnélarák, lábasfejűek és tengerfenéken élő fajok halászatát is. A jelenlegi megállapodás nem rendelkezik a tengerfenéken élő fajokról, de a garnélarák-halászat szerepel benne 2010-től, amennyiben teljesülnek bizonyos feltételek (átlátható rendszer a garnélarák-halászat engedélyezésére, a guineai vizeken való halászat jobb ellenőrzése, a garnélarák-állományok tudományos felmérése, noha arra nézve nincs külön követelmény, hogy a garnélarák-állománynak gazdagnak kell lennie). A garnélarák-halászat engedélyezése további 300 000 euróba kerülne évente.

¹ P6_TA(2008)0289.

Pénzbeli ellentételezés:

A tonhalhalászatért fizetendő 325 000 eurós előleg mellett évente további 125 000 eurót kell fizetni Guinea ágazati halászati politikájának támogatására és végrehajtására. A guineai hatóságok kizárólagos joga a 450 000 eurós pénzügyi ellentételezés (és a garnélarák-halászatért járó esetleges további pénzek) felhasználásáról dönteni. A halászati partnerségi megállapodás jegyzőkönyvének négy éve alatt további 1,6 millió eurót kell folyósítani a guineai halászati ellenőrző rendszer megerősítésének céljára, illetve egy halászhajó-megfigyelési rendszer (VMS) 2010. június 30-ig történő üzembe helyezésének céljára.

A Guineának fizetendő végösszeg a korábbi megállapodás szerinti évi 4 millió euróról a jelenlegi megállapodás jegyzőkönyve szerint kevesebb mint 1 millió euróra csökken.

Parlamenti konzultáció:

Szokás szerint a megállapodásról a Parlament hozzászólása nélkül tárgyaltak és jutottak egyezsége Guineával, a hajók pedig 2009. január 1. óta halásznak. A Parlamentet ismételten kész tények elé állították. Miután évek óta panaszkodunk emiatt, de gyakorlatilag nincs változás, lehet, hogy a helyzet orvoslásának egyetlen módja az, ha a megállapodás újratárgyalását kérjük.

A megállapodás értékelése:

Az új megállapodás részletes feltételei mindenképpen javultak. Először is pozitív fejlemény a guineai vizekre való bejutás korlátozása, minthogy a megállapodás kiértékelése megjegyzést tartalmaz arra nézve, hogy sok állományt túlságosan is kiaknáznak. Ugyanakkor nagyon aggasztó a garnélarák-halászat folytatásának lehetősége.

A fizetések két alkotóelemre – pénzügyi kompenzáció a különleges halászati lehetőségekért és általános támogatás a guineai halászati politika részére – bontása az egy harmadik ország számára kifizetett teljes összegnek az engedélyezett kifogható halmennyiségtől való függetlenítése felé tett lépésnek tekinthető. Ha a kifizetés összege szorosan összefügg a megengedett kifogható mennyiséggel, ez egyes halállományok kimerülése esetén nem ösztönöz a halászati engedélyek korlátozására.

Dicsérendő az is, hogy az egész kompenzációs összeget Guinea halászati politikájának erősítésére szánják, de nem világos, hogy ez milyen hatást fog elérni. A Parlament már a korábbi (2004–2008-as) megállapodás esetében megkérdőjelezte¹ azt, hogy mennyire hatékony évente csaknem félmillió eurót ölni a guineai vizek ellenőrzésének javításába. A Transparency International korrupciós indexe 180 ország közül a 173. helyre sorolja Guineát. A Bizottságnak el kell magyaráznia, hogy egész pontosan hogyan gondolja a pénz rendeltetésszerű felhasználását biztosítani.

Továbbra is az a kérdés, hogy ezek a papíron feltüntetett javulások a gyakorlatban megvalósulnak-e.

Külön probléma a guineai kormányzás és átláthatóság fogas kérdése. A jelen megállapodásról tárgyalásokat folytató előző kormány megbukott az elnök halálakor, és újabb katonai vezető vette át a hatalmat. A guineai vizeken folytatott halászat irányítását illetően egyik kormány sem működött nyílt és átlátható módon.

¹ A5-164/2004, McKenna jelentés

MÓDOSÍTÁSOK

A Fejlesztési Bizottság felhívja a Halászati Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy jelentésébe foglalja bele a következő javaslatokat:

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat 2 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) Ugyanakkor az új halászati partnerségi megállapodást nem a guineai fejlődést elősegítő eszköznek szánták.

Or. en

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat 2 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2b) Aggályok merülnek fel a guineai vizeken való garnélarák-halászatnak a garnélarák-állomány kimerülése ellenére lehetséges újraindítása kapcsán;

Or. en

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat 2 c preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2c) A Bizottság komoly nehézségekbe ütközhet annak ellenőrzése során, hogy a halászat ellenőrzésére kapott pénzügyi támogatást Guinea milyen mértékben használja fel a támogatás eredeti rendeltetésének megfelelően;

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat 1 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

1. Az Európai Közösség és a Guineai Köztársaság közötti halászati partnerségi **megállapodást** a Közösség nevében a Tanács **jóváhagyja**.

A megállapodás szövegét **csatolták** e rendelethez.

Módosítás

1. Az Európai Közösség és a Guineai Köztársaság közötti halászati partnerségi megállapodás **jegyzőkönyvét a 2a., 2b. és 2c. preambulumbekendésekben megfogalmazott aggodalmak figyelembe vétele érdekében újra kell tárgyalni mielőtt a megállapodást** a Közösség nevében **jóváhagyják**.

A megállapodás szövegét **és az újratárgyalt jegyzőkönyv szövegét csatolni kell az őket jóváhagyó** rendelethez.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat 3 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

3a. cikk

A Bizottság részletes kimutatást terjeszt a Tanács és az Európai Parlament elé az Európai Gazdasági Közösség és a Guineai Köztársaság közt létrejött, a Guinea partjainál folytatott halászatról szóló megállapodásban a 2004. január 1. és 2008. december 31. közti időszakra előírt halászati lehetőségeket és pénzügyi hozzájárulást meghatározó jegyzőkönyv 3. cikkében leírt guineai halállomány fenntartható kezelése iránti intézkedések finanszírozásáról.

Or. en